

Poločas života III

Úvod - opakování

Poločas života - dnes tady v Bételu potřetí, a také už naposledy.

Dovolte mi na začátku stručně shrnout některé klíčové myšlenky, které tady během minulých dvou nedělí zazněly.

Poločas života je sice moment, který nikdo nedokáže přesně časově zařadit, a přesto se ho většina lidí vnímá. Třeba jako poznání, že mládí už je definitivně za námi; že nemáme neomezené množství času, jak jsme si tehdy mysleli; a že jestli chceme svůj život plnohodnotně prožít, potom právě poločas může být tím impulzem k dobrým a zásadním změnám.

Spisovatel a režisér Norman Corwin so k tomu vyjádřil takto (a to není opakování):

„Teď vím, že ze všech narozenin, které jsem kdy musel přestat, byly nejtěžší ty čtyřicáté. Byly velkým symbolem, protože daly mládí sbohem, sbohem a navždy sbohem. Ale myslím si, že když už člověk tím věkem projde, je to, jako když letec překoná zvukovou bariéru.“

Jaká může být dobrá reakce na toto poznání? Třeba přijetí Božího řádu jako dobrého řádu; smíření se s během času; vyjádření jako „už nikdy“ nebo „naposledy“ - a to aniž by v tom zazněl jen náznak rezignace nebo zklamání.

Impulz ke změně

Jak už jsem také říkal, poločas je ve sportu možná poslední příležitost, kterou trenér má, aby tým vedl k nějaké zásadní změně - v herním projevu, taktice nebo strategii.

A podobné je to i v životě.

Psycholog Charles Handy se tento přechod z jedné životní etapy do druhé ... a také užitek změny pokusil vyjádřit graficky (viz *křivka*).

Když se člověk rozhodne pokračovat svůj život stylem prvního poločasu, pak u většiny lidí jejich života začne spíše stagnovat (*křivka se zlomí a klesá*).

Když se ALE rozhodne pro změnu - Handy říká, že ideálně v bodě A - tak jeho život nejprve bude chvíli klesat, protože bude vstupovat do nových, neznámých a nevyzkoušených věcí. Ale to se časem zlomí, a dotyčný se časem ocitne mnohem výše, než kdyby pokračoval stejným směrem a tempem.

K takové změně potřebujeme motivaci, a já dnes nabízím hned trojí: motivaci z Písma, motivace otázkou a motivaci příkladem.

Nejprve tedy

Motivace z Písma

Efezským 2:10

Když jsem tento verš četl dříve, tak mne to nezaujalo tolik jako vloni. Klád jsem si otázku: KDY nám Pán Bůh připravil ty dobré skutky, které máme dělat?

Někdy dříve, protože je to v minulém čase. V jiných překladech je tu docela často vloženo ještě slovo „předem“. PB nám ty dobré skutky připravil už předem. Jinak řečeno: když jsme se narodili, tak ty dobré skutky už byly připraveny.

Jsou tady, pěkně úhledně a uspořádaně připravené. A je na nás, zda budeme obíhat dokola a kombinovat se spoustou jiných aktivit nebo vynaložíme svou snahu, abychom tyto dobré skutky, připravené dávno předem od Pána Boha postupně objevili, poznali, přijali a pod Božím vedením do nich vstoupili a ujali se jich.

Možná trochu podobně to vyjádřil Václav Havel - byť samozřejmě bez biblických souvislostí: „*Skutečnou zkouškou pro člověka není hrát roli, kterou sám chce, ale tu, kterou mu určuje osud.*“

Říkám si, koho bychom asi měli za respektovaného porevolučního prezidenta, kdyby on nepřijal roli, kterou mu určil osud? Nebo přeneseně řečeno: kdyby se neujal těch dobrych skutků, které mu Bůh předem připravil?

V této souvislosti jsem učinil jedno zajímavé pozorování: velká většina mužů v tomto věku má velmi široký záběr. Máme už dostatek zkušeností, máme už určitou osobní zralost, můžeme říct, že máme i dostatek schopností a tohle všechno chtějí druzí z našeho života nějak vytěžit.

Co jsem v těch vyprávěních velmi často slyšel, bych nazval žonglováním s mnoha míčky. Snažíme se - někdy zoufale - udržet ve vzduchu hodně míčků. A některé sbíráme jen tak tak nad zemí. Jak říkají ping-pongisté - některé vyškrábneme i z pod podlahy.

Potom pouť našeho života vypadá spíše jako sprint mezi obchodní schůzkou, fotbalovým tréninkem syna, modlitebnám setkáním ve sboru, večerí s přáteli s tím, že poslední zbytek sil vynaložíme ke krátkému rozhovoru s manželkou. Takhle jsme si představovali plnohodnotný život? Takhle nás Pán Bůh vede k naplněnému životu?

Zrovna před týdnem jsem tady v sobotu mluvil s bratrem z Benátek. Aniž bych se zmínil o tomto tématu, on sám mi začal vyprávět, že poznává a uznává příliš široký záběr své činnosti a řekl mi: je čas, abych to zúžil na věci, ve kterých jsem opravdu dobrý. Kde moje činnost bude skutečně efektivní.

Tahle určitá roztěkanost souvisí s druhým motivačním krokem:

Motivace otázkou

A ta otázka zní: „Co máš ve své klenotnici?“

Poradce pro strategické plánování Mike Kami klade právě tuto otázku, jako prostředek k přemýšlení a hledání toho, na čem v životě skutečně záleží. K tomu je ovšem potřeba hned dodat, že ta klenotnice je docela malá.

Až tak malá, že se do ní vejde jenom jedna jediná věc. Díky tomu je ten úkol mnohem těžší. Vybrat ze všech těch míčků, se kterými žongluji, jen jeden? Opravdu jen jeden? Ano, jeden.

Když jsem jeho úvahy četl, vzpomněl jsem si na jednu hru, kterou jsme před lety hráli s Altety v akci. Maličko se podobá Labyrintu, který znají mládežníci z English campů.

My jsme předem dostali úkol napsat na 2 lístečky právě 2 věci, aktivity, které nám jsou milé, které mám moc rádi, které nám přinášejí uspokojení nebo pocit významnosti.

Pak jsme vstoupili do zatemněné místnosti a velmi pomalu procházeli pomyslnou cestou života, na které byly celkem 3 zastavení. A u toho druhého jsme měli vytáhnout tyto 2 lístečky a byla tam výzva: „Jedné z těchto činností či aktivit se MUSÍŠ vzdát! Vyber ten lísteček a na místě ho spal!“

Tak to bylo jako rána pod pás. Já mám rád obě. Jsou mi milé, blízké, dávají mi pocit významnosti. „Jedné se MUSÍŠ vzdát jeden lísteček spálit.“

A ačkoliv to byla „jenom“ hra, a bylo možné to odbýt a zapomenout. Leckdo se tam však zastavil docela dlouho. Já také. Dlouho jsem váhal, co mám vybrat, obě ty činnosti mi byli blízké a milé. Nakonec muselo padnout rozhodnutí a také padlo. Ale tohle zastavení, tohle přemýšlení, tenhle moment byl nakonec jedním ze střípků do mozaiky mého povolání ke službě na plný úvazek v církvi.

„Co máš ve své klenotnici?“

Já jsem si o něco později řekl, že práce v pojišťovně tam nepatří.

„Co máš ty ve své klenotnici?“

A nakonec

Motivace příkladem

Hodně mne zajímalo, jak na změnu v poločase života reagovali jiní lidé. Z těch zámořských autorů - protože na knížku českého autora jsem popravdě nenarazil - takže z těch zámořských mne hodně oslovilo svědectví muže, křesťana, který první poločas věnoval filmové produkci.

Když rekapituloval svůj život v jeho odhadované polovině, dospěl k rozhodnutí opustit tuto branži, a mnohé z toho, co dosud získal - ať už finanční prostředky (kterých - pravda - nebylo málo) nebo kontakty s řadou vlivných osobností - investoval do založení nadace na podporu různých křesťanských projektů. Mnozí kolegové jen těžko chápali jeho motivaci - pořád se ptali: „Proč to děláš?“, ale on přicházel právě s tím, že chce zaměřit své úsilí, své dary, schopnosti a své charisma jen na úzký terč.

Ze svého sboru znal, že dobrých projektů se rodí celá řada, ale většina z nich ztroskotá na nedostatku finančních prostředků, popř. neschopnosti jejich autora se pustit do jejich prosazování. Proto se rozhodl, že je podpoří, a že sám získá možnost být jak u rozhodování o nich, tak u jejich realizace.

Sám to potom popisoval tak, že se jeho život posunul k úspěchu (který měl dosud) k významu. Od úspěchu k významu.

Přemýšlel jsem, jestli by něco podobného bylo reálné v našich podmínkách. Jestli je vůbec možné nějak zásadně překopat svůj styl a obsah života. Nebo jestli se musíme spokojit s tím, jak to je, a s malou nadějí doufat, že možná ta úleva někdy přijde.

První světlo na konci tunelu mi přinesl kamarád Radek. Pracuje ve farmaceutické branži, ale současně je nadšený pro Boží věci a ochotně slouží ve sboru.

Když asi před 2 lety změnil zaměstnání, tak si vyjednal, že tam bude chodit jen od pondělí do čtvrtka. A pátky věnuje službě sboru - přípravě chval na neděli a vedení mládeže. Uznal, že se spokojí s 80% původního příjmu a že tohle je cesta, aby se jeho vlastní život posunul od úspěchu k významu.

Jsem za něj rád, vnímám to jako jedno z řešení, jednu z prvních vlaštovek a závidím jeho kazateli 😊

Za chvíli poprosím Kouduho o jeho zkušenost. V některých ohledech podobnou.

Ale před tím toto kázání i celou sérii uzavřu.

Závěr

Možná my, kdo jsme někde okolo poločasu svého života, podobně jako miliony jiných lidí, překračujeme práh čtyřicítky s pocitem, že jsme na vrcholku sil či na vrcholku kariéry, ale zároveň jako by uvěznění. Uvěznění v zaměstnání, které zřídka vyžaduje víc než každodenní rutinu. Uvěznění ve vztazích, které uvázly na mrtvém bodě - pokud nejsou vyloženě destruktivní. Uvěznění v důsledcích rozhodnutí učiněných předchozími generacemi.

Pokud slyšíte, jak k vám tiše promlouvá nějaký hlas, je načase zamířit do šaten, znovu popadnout dech a připravit se na druhý poločas - na lepší druhý poločas, než byl ten první.